

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ ΔΕΣΜΟΝΙΔΟΣ ΟΛΙΑΣ ΜΑΝΟΥ

Δὲν θὰ θελήσω νὰ σὰς ἀπασχολήσω ἐπὶ μακρὸν μὲ τὸ θέμα τῆς γυναικείας ἐγκληματικότητος, καθόσον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου πολλοὶ πρὸ ἐμοῦ ἔχουν ἀσχοληθῆ, προτίθεται ὅμως, λόγῳ τοῦ ἐπαγγέλματός μου ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς πείρας ποὺ ἀπέκτησα ἐπιδεδειγμένα γενικῶς ἐπὶ τῶν κατωτέρω ζητημάτων, νὰ ἐκθέσω μερικὰς ἀντιλήψεις μου, τὰς ὁποίας ἀπεκρυστάλλωσα καὶ νὰ διαπραγματευθῶ τὸ θέμα ἀρχομένη ἀπὸ τὴν ἐξέτασιν τῶν αἰτίων τῶν προκαλούντων τὴν ἐγκληματικότητα ἐν γένει καὶ τῶν διαφορῶν θεωριῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων πηρῖζονται οἱ διάφοροι νομοθέται πρὸς πρόληψιν καὶ καταστολὴν τῆς ἐγκληματικότητος.

Γενικαὶ θεωρίαι περὶ ἐγκληματικότητος

Μέχρι τοῦ 1882 οἱ νομοθέται τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐστηρίζοντο ἐπὶ τοῦ συστήματος τῆς ἐκδικήσεως κατὰ τοῦ ἐγκληματοῦντος, ἐφαρμόζοντες πρὸς τοῦτο βαρβάρους καὶ ἀπανθρώπους ποινάς. Πρῶτος ὁ Becaria, ἐκ πνεύματος φιλάνθρωπίας μᾶλλον ἢ ἐξ ἐπιστημονικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἐπολέμησε τὸν ἄγριον αὐτὸν ἐμπειρισμὸν τοῦ μεσαιωνισμοῦ. Ἡ σχολὴ αὐτῆ ἢ ἐπωνομασθεῖσα *κλασικὴ*, στηριζομένη κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ ἀφηρημένων συλλογισμῶν καὶ ἐξετάζουσα τὸ ἐγκλημα ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐγκληματοῦ, ἀπεδείχθη ἀπὸ τὴν ὁσημέραι αὐξάνουσαν ἐγκληματικότητα, ὅπως φαίνεται ἀπὸ στατιστικὰς τῶν ἐγκληματοῦντων, ἐντελῶς ἀνεπαρκῆς καὶ ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ παρατηρηθῆ ὑπὸ τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ δικαστικοῦ κόσμου, ἡ παντελὴς ἔλλειψις θετικῶν μελετῶν, ὡς πρὸς τὴν ἀνθρωπολογίαν καὶ ψυχολογίαν ἐπὶ τῶν ἐγκλημάτων καὶ ἐγκληματιῶν.

Τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἔθεσεν ὡς σκοπὸν νὰ ἀναπληρῶσιν ἡ νέα σχολὴ ἢ ἐπικληθεῖσα *θετικὴ*, προσπαθήσασα διὰ τῶν ἐρευνῶν τῆς νὰ ἀναπλάσῃ τὰς παλαιὰς καὶ νὰ δημιουργήσῃ νέας βάσεις θετικὰς, αἱ ὁποῖαι νὰ τῆς χρησιμεύουν ὡς ἐπαρκῆς στήριγμα οὐκ τὰς μελλούσας παρατηρήσεις τῆς.

Ἡ θετικὴ αὕτη σχολὴ ἐν τῷ ἔργῳ τῆς, ὡς ἀφετηρίαν τῶν ἐρευνῶν τῆς θέτει τὴν διάγνωσιν τῶν παραγόντων τοῦ ἐγκλήματος ἥτοι: 1) τῶν *ἀτομικῶν* ἢ *ἀνθρωπολογικῶν* παραγόντων καὶ 2) τῶν *ἐξωτερικῶν* παραγόντων, οἱ ὁποῖοι πάλιν διαιροῦνται εἰς *φυσικοὺς* καὶ *κοινωνιολογικοὺς*.

Ἡ μελέτη τῶν ἀτομικῶν παραγόντων ἢ ἀνθρωπολογικῶν, ἀποβλέπει ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν ὀργανικὴν σύνθεσιν τοῦ ἐγκληματοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν ψυχικὴν ἢ ἠθικὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ, ἥτις εὐρίσκειται ἐν σχέσει αἰτιότητος μὲ τὴν πρώτην.

Ἡ ἐγκληματολογικὴ ἀνθρωπολογία, κατόπιν σειρᾶς παρατηρήσεων, ὅχι μόνον ἐπὶ τοῦ κρανίου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἔγκεφάλου καὶ τῶν ὀργάνων τῶν αἰσθήσεων καὶ ἐπὶ τῆς ἐν γένει αἰσθητικότητος καὶ κάθε ἄλλης ἐκδηλώσεως βιολογικῆς τῶν ἐγκληματοῦτων, διεπίστωσε, ὅτι εἰς τοὺς ἐγκληματίας συναντῶνται συχνότατα ἀνωμαλίαι, αἱ ὁποῖαι ἀναπαράγου εἰς τὸν σιμε-

ρινόν μας πολιτισμὸν, τοὺς χαρακτῆρας τοῦ ἀγρίου ἢ πρωτογόνου ἀνθρώπου.

Μία συνεχῆς ἐξέλιξις μεταβάλλει τὴν ἀνθρωπότητα ἀδιακόπως, ἀλλ' ὅμως ὅλοι αἱ ἀνθρώπιναι φυλαὶ καὶ ὅλα τὰ ἄτομα, τὰ ὁποῖα ἀνήκουσιν εἰς μίαν φυλὴν δὲν ἀκολουθοῦν τοὺς βαθμοὺς τῆς ἐξελίξεως ταύτης ἰσομέτρως.

Τινὲς μὲν ἀκολουθοῦν τὴν ἐξέλιξιν ταύτην ὁμαλῶς, ἄλλοι καθυστεροῦν καὶ ὁ ἐγκληματίας, εἶναι ἓνας καθυστερημένος σχετικῶς μὲ τὴν φυλὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει καὶ ἀναπαράγει ἐπομένως μέσα εἰς αὐτὴν τὴν φυλὴν, τοὺς τύπους τῆς πρωτογόνου βαρβαρότητος.

Τὸ αὐτὸ δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἠθικὴν ἢ ψυχικὴν σύνθεσιν τοῦ ἐγκληματοῦ ἥτις εὐρίσκειται εἰς ἓνα ἐσώτατον σύνδεσμον μὲ τὴν ὀργανικὴν του κατασκευὴν. Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς ψυχολογικῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου (ἢ ὁποῖα ἐξελίσσειται ὑπὸ τὴν ὄψιν τοῦ συναισθήματος ἢ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἰδέας) δέον νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψει περισσότερο τὴν ἠθικὴν ἀποψιν, τῆς ψυχολογικῆς ζωῆς ἢ τῆς ψυχολογίας τῶν ἐγκληματοῦντων, εἶναι ἀνάγκη νὰ θέσωμεν ὑπὸ ἐξέτασιν τὴν ἠθικὴν κατάστασιν τοῦ ἐγκληματοῦ ὅχι μόνον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς διακρίσεως τοῦ δικαίου ἢ ἀδίκου, τοῦ ἠθικῶς ἐπιτετραμμένου ἢ μή, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἠθικῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ ἀτόμου, ἐπὶ τῆς ὁποίας βασίζονται καὶ προσανατολίζονται ὅλα τὰ καθ' ἕναστος ἐγωϊστικὰ ἢ ἀλτρουϊστικὰ συναισθήματα. Ἐὰν λοιπὸν μελετήσωμεν τὸν ἐγκληματιῶν μέσα εἰς τὰς φυλικάς, τὸ πρῶτον χαρακτηρηστικὸν γνώρισμα τὸ ὁποῖον ὑποπίπτει εἰς τὴν ἄμεσον παρατήρησίν μας, εἶναι ἡ ἀνωμαλία τὴν ὁποίαν παρουσιάζει ἡ ἠθικότης αὐτοῦ, ἢ ὁποῖα παρουσιάζεται πάντοτε ἀσθενῆς ἢ ὅλως διόλου ἐλλείπουσα, ἔχομεν δηλαδὴ μίαν ἠθικὴν ἀτροφίαν τοῦ ἐγκληματοῦ.

Ἡ δευτέρα κατηγορία τῶν ἐγκληματικῶν παραγόντων εἶναι τὸ φυσικὸν περιβάλλον. Δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν π.χ. τὸ κλίμα, τὰς διαφορὰς ἐποχάς, τὰς φυσικὰς ἢ μετεωρολογικὰς ἀλλαγὰς, τὴν θερμοκρασίαν, αἵτινες συντελοῦν εἰς ποικίλην ἐκδήλωσιν τοῦ ἐγκλήματος. Τὰ ἐγκλήματα λ.χ. κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας, εἶναι συνηθέστερα εἰς τὰ ψυχρὰ κλίματα καὶ κατὰ τὰ ἔτη καὶ τοὺς μῆνας ὅπου ἐπικρατεῖ περισσότερο ψυχρός, ἐνῶ ἐξ ἀντιθέτου τὰ ἐγκλήματα κατὰ τῶν προσώπων, εἶναι συνηθέστερα κατὰ τὰς θερμὰς ἐποχὰς καὶ εἰς τὰ θερμὰ κλίματα.

Τέλος τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον συμπληροῖ τὴν σειρὰν τῶν ἐγκληματικῶν παραγόντων καὶ ἰδίως διὰ τὴν κατηγορίαν τῶν ἐγκληματιῶν *ἐκ περιστάσεως*. Τὸ οικονομικὸν καθεστὼς εἶναι ἐπίσης εἰς τῶν μεγαλύτερων παραγόντων τῆς ἐγκληματικότητος, διότι τῇ ἀληθείᾳ, ἡ οικονομικὴ ἀθλιότης, ἐὰν δὲν εἶναι ὁ μοναδικὸς παράγων, εἶναι εἰς τῶν σπουδαιότερων παραγόντων τῆς ἐγκληματικότητος. Ἐν τέλει δὲ τὸ πολι-

τικοκοινωνικὸν καθεστῶς τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ τὰ πολιτικὰ ἢ κοινωνικὰ ἀδικήματα.

Ἡ ἐγκληματικότητα τῶν γυναικῶν

Ἐκ τῆς στατιστικῆς τῶν φυλακῶν παρατηρήθη κατὰ τὸ τρέχον ἔτος μία αὔξησις τῆς ἐγκληματικότητος τῶν γυναικῶν ἀρκετὰ σημαντικὴ ἐν συγκρίσει μὲ τὰ ἔτη 1925, 26 καὶ 27, κατὰ τὰ ὁποῖα ὑπῆρχε, ἂν ὄχι ἐλάττωσις, τοῦλάχιστον μία ὑφεσις τῆς ἐγκληματικότητος. Τὴν σημαντικὴν ταύτην αὔξησιν τῆς ἐγκληματικότητος, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποδώσωμεν παρὰ εἰς τὰς ὁσημέραι ἀξαναούσας βιωτικὰς ἀνάγκας καὶ εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ἐκλύσεως τῶν ἡθῶν.

Τὸ κατ' ἐξοχὴν ἀδικημα, τὸ ὁποῖον παρατηρεῖται ἐκ τῆς στατιστικῆς τῶν φυλακῶν εἶναι ἡ κλοπὴ. Ἐὰν ἐξετάσωμεν τώρα τοὺς παράγοντας τοὺς ὠθοῦντας τὰς γυναῖκας πρὸς τὸ ἐγκλημα τοῦτο, θὰ ἴδωμεν ὅτι εἶναι κυρίως τὸ ἀνήθικον περιβάλλον των, ἡ ἀγραμματοσύνη, ἀλλὰ ἐπὶ πλέον ἡ τάσις πρὸς τὴν πολυτέλειαν, ὁ πειρασμὸς τῶν ἐκτεθειμένων εἰς τὰ καταστήματα εἰδῶν πολυτελείας. Αἱ περισσότεραι τῶν κλεπτῶν γυναικῶν εἶναι ὑπηρετίαι καὶ προβαίνουν εἰς τὸ ἐγκλημα ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω λόγων καὶ τῆ ὑπεβολῇ τρίτου προσώπου. Ἐπίσης μερικαὶ ὠθοῦνται ὑπ' αὐτὸν τῶν γονέων των εἰς τὴν κλοπὴν, ἐκ μικρᾶς ἡλικίας καὶ καταντοῦν πλέον ἐξ ἐπαγγέλματος κλεπτῖραι. Ἡ ἡλικία αὐτῶν κυμαίνεται ἀπὸ 16—30 ἔτων, θὰ ἔλεγε δὲ κανεὶς ὅτι ἡ ἡλικία αὕτη εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ἡλικία ἡ ὠθοῦσα τὴν γυναῖκα εἰς τὴν κλοπὴν.

Ἡ **ἀνθρωποκτονία** εἶναι κατὰ δεύτερον λόγον τὸ ἐγκλημα εἰς τὸ ὁποῖον ὠθεῖται ἡ γυναῖκα.

Τὰ αἷτια τὰ ὠθοῦντα εἰς τὸν φόνον, εἶναι μᾶλλον οἰκονομικά, κληρονομικά καὶ ἡ ἀντιζηλία ἢ ἡ ζηλοτυπία.

Ἐχομεν παραδειγμάτων: μητέρα καὶ κόρη ἐφόνευσαν τὸν πενθερὸν τῆς δευτέρας διὰ κληρονομικὰ ζητήματα. Ἐπίσης ἄλλη μητέρα ἐδηλητήρισε τὴν κόρην της, διὰ νὰ τὴν κληρομήσῃ. Ἄλλη πάλιν μητέρα μὲ τὴν κόρην της, ἐφόνευσε τὸν ἄνδρα της, πάλιν διὰ λόγους κληρονομίας.

Δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ θεωρήσωμεν ὡς ἄμεσον ἐλάττηρον τῶν φόνων τούτων, τὴν φιλορηματιαν τῶν γυναικῶν καὶ μάλιστα ὅταν πρόκειται περὶ κτηματικῆς περιουσίας, διότι τὸ σπῆτι, ὅπως ἀναφέρει ὁ Λομπρόζο εἶναι διὰ τὴν γυναῖκα ὅλη ἡ περιουσία της, σχεδὸν τὸ βασιλείον της, εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ ὁποῖου ἀποδίδει μεγίστην σπουδαιότητα, ὅπως ὁ ἄνδρας ἀποδίδει εἰς τὸ σύνθητες πεδῖον τῆς δράσεώς του, ὁ βουλευτὴς εἰς τὴν Βουλὴν, ὁ καθηγητὴς εἰς τὴν ἔδραν του κλπ.

Αἱ ἐγκληματικαὶ αὐταὶ εἶναι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον χωρικά.

Τὰ ἐγκλήματα τῆς **παιδοκτονίας, ἀμβλώσεως** καὶ **ἐκθέσεως** εἶναι ἀρκετὰ διαδεδομένα ἐν Ἑλλάδι καὶ μάλιστα τὸ τῆς παιδοκτονίας, εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ ἰδίως τὰ χωρία, ἔνθα τὸ ἀδικημα τῆς αἰμομιξίας ἐπιπολάζει.

Ἐξετάζοντες ἐκίστην τῶν ἐγκληματιῶν τῶν ὡς ἄνω ἀδικημάτων, δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ ἐξαγάγωμεν τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸν πρωτεύοντα ρόλον, ἵνα μὴ

εἶπω τὴν ἠθικὴν αὐτουργίαν, εἰς τὴν διάπραξιν τοῦ ἐγκλήματος τούτου, παίζει αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος, αὕτη αὕτη ἡ Κοινωνία.

Καὶ τὸ μὲν Κράτος διὰ τῶν ἀναχρονιστικῶν νομικῶν διατάξεων, ἀφίνει τὸν ἄνδρα τελείως ἀτιμώρητον ἐν περιπτώσει ἐγκυμοσύνης τῆς γυναίκος καὶ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου περὶ προστασίας τῶν νόθων τέκνων, ἐγκατέλειπε καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀτυχὲς πλάσμα. Ἐπρεπε λοιπὸν ἡ γυναῖκα νὰ φέρει ὅλον τὸ βάρος τῶν συνεπειῶν ἐνὸς σφάλματος, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἄνδρας εἶχεν ἴσην, ἂν ὄχι μεγαλύτεραν εὐθύνην. Ἡ δὲ Κοινωνία θεωρεῖ τὴν κόρην μητέρα ὡς τὸ ἔσχατον τῶν ὄντων οὐχὶ διὰ τὸ ἐγκλημα τῆς παρανόμου συμβιώσεως, ἀλλὰ δι' αὐτὴν καὶ μόνην τὴν κήσιν της, ὅσων αὕτη αὕτη ἡ κήσις νὰ ἀποτελῇ διὰ τὴν κόρην — μητέρα ἰδιάζον ἀδικημα. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἐπικρατούσας εἰς τὸν τόπον μας ἀντιλήψεις, τὰ ἄλλα Εὐρωπαϊκὰ κράτη, ἔχουν λάβει πλεῖστα ὅσα προστατευτικὰ μέτρα ὑπὲρ αὐτῆς καὶ εἰδικὰ ἄσυλα ἔχουν ἰδρυθῆ δι' αὐτήν.

Ἡμεῖς ἀπεναντίας καὶ αὐτὸ τὸ ἐλάχιστον καταφύγιον διὰ τὴν κόρην—μητέρα (ἂν καὶ μέχρι σήμερον ἐκ τῆς ἐξετάσεως προκύπτει ὅτι καὶ διὰ τὰς ὑπάνδρους ἐχρησίμευσε κατὰ τὸν αὐτὸν βαθμὸν, ἂν μὴ περισσότερον) τὸ βρεφοκομεῖον, διὰ τοῦ τελευταίου Ν.Δ. ἐπὶ Παγκάλου, κατέστη δῶρον ἄδωρον, ἀφ' ἐνὸς διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ὑπάρξεως βρεφοδόχου, ὁπόταν λόγῳ τῶν κοινωνικῶν παραδόσεων δημιουργεῖται σχεδὸν ἀδυναμία εἰς τὴν κόρην—μητέρα νὰ παρουσιασθῇ καὶ δηλώσῃ τὴν ὑπαρξίν τοῦ βρέφους καὶ τὰς σχετικὰς πρὸς τοῦτο πληροφορίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς ὑποχρεώσεως τῆς μητρὸς πρὸς διατήρησιν τοῦ βρέφους ἐπὶ τρίμηνον ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ.

Ἄδιαφορεῖ ἡ Πολιτεία ἂν εἶναι ἱκανὴ ἢ πτωχὴ καὶ ἐκ περιστάσεως μητέρα, ἂν τὸ συντηρῇ δι' ἓνα τόσον μακρὸν χρονικὸν διάστημα, ἀδιαφορεῖ ἂν τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον τῆς ἐπιτρέπει τοῦτο καὶ ἔρχεται ὡς συνέπεια τούτων ὁ ἔξαναγκασμὸς τῆς μητρὸς πρὸς ἀμβλώσιν καὶ ἂν αὕτη δὲν ἐπιτευχθῇ, ἢ ἐκθεσις καὶ ἐν ἀδυναμία ταύτης, ἢ ὀδυνηρὰ δι' αὐτὴν θυσία τῆς παιδοκτονίας, ἢ ὁποῖα χάρις εἰς τὰς κοινωνικὰς προλήψεις, εἶναι μικροτέρα ἀπὸ τὴν ἐπαπειλούσαν αὐτὴν κοινωνικὴν ἀτίμωσιν.

Ὁ νέος ποινικὸς νόμος σχετικὰ μὲ τὴν γυναῖκα

Πρὶν ἤδη ἀναφέρω τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα λαμβάνει ἡ Πολιτεία διὰ τὴν ἔκτισιν τῶν ποινῶν τῶν καταδικαζομένων γυναικῶν θὰ ἀναφέρω μερικὰς προστατευτικὰς διατάξεις διὰ τὴν γυναῖκα προσταθείσας εἰς τὸ νέον προσχέδιον τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, καὶ τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Γενικῶς εἰς τὸν Νέον Κώδικα παρατηρεῖται μία γενικὴ ἐλάττωσις τῶν ποινῶν καὶ α'. «εἰς τὰ ἐγκλήματα περὶ τὴν οἰκογενειακὴν τάξιν καὶ τὸν γάμον» ἔχομεν τὴν προσθήκην ἐνὸς νέου ἄρθρου τοῦ ἄρθρου 208 ἔχοντος οὕτω: «Ἐγκατάλειψις ἐγκυμονούσης». (Ὁ ἐν ἀπορία ἢ ἄλλως ἀβοήθητον ἐγκαταλείπων τὴν πᾶρ' αὐτοῦ καταστᾶσαν ἐγκυον καὶ ἀδυνατοῦσαν λόγῳ τῆς ἐγκυμοσύνης ἢ τοῦ τοκετοῦ νὰ μεριμνήσῃ

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν ἑπὶ σελίδα)

(Συνέχεια ἐκ τῆς 6ης σελίδος)

περὶ ἑαυτῆς, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις ἑξ μηνῶν.

Ἐπίσης εἰς τὸ ἄρθρον 206 «Μοιχεία» δικάζει ἀμφοτέροισι διὰ φυλακίσεως μέχρι δύο ἐτῶν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἰσχύον, τὸ ὅποιον τὴν μὲν ὑπαιτίον μοιχείας δικάζει διὰ φυλακίσεως μέχρι δύο ἐτῶν τὸν δὲ σύζυγον μέχρις ἑξ μηνῶν.

Ἡ μεταρρυθμίσις αὕτη τοῦ ἄρθρου δὲν προστατεύει βέβαια τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ πάντως εἶναι μία ἠθικὴ ἱκανοποίησις, λογιζοῦσα ταύτην ἕξ ἴσου ἠθικῶς ὑπεύθυνον. Ἐπίσης εἰς τὰ «ἐγκλήματα κατὰ τῆς ζωῆς» εἰς τὸ ἄρθρον 281 «Παιδοκτονία» προσετέθη ἐκτὸς τῆς ἐλαττώσεως τῆς ποινῆς (ἀντὶ τῶν προσκαίρων δεσμῶν 15—20 ἐτῶν, μὲ εἰρκτὴν 10 ἐτῶν) ἡ παράγραφος «ἐὰν δὲ ὑπάρχωσιν ἐλαφρυντικαὶ περιστάσεις, διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον 6 μηνῶν». Καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 283 «Ἀμβλωσις» ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω παραγράφου προσετέθη καὶ νέα τοιαύτη: «Ἀτιμώρητος μένει ἡ ἀμβλωσις ἢ παρ' ἱατροῦ ἐκτελουμένη, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποτροπῆς ἀναποτρέπτου ἄλλως κινδύνου τῆς ζωῆς ἢ σπουδαίας καὶ διαρκοῦς βλάβης τῆς υγείας τῆς κυφορούσης». Εἰς τὰ ἐγκλήματα δὲ ἐπίσης «κατὰ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας» καὶ εἰς τὰ ἐγκλήματα «κατὰ τῶν ἠθῶν» προσετέθησαν ἀρκεταὶ προστατευτικαὶ διατάξεις διὰ τὴν γυναῖκα.

Καὶ ὁ νόμος περὶ ἐξωγάμων τέκνων δὲν προστατεύει βέβαια τὴν γυναῖκα, πάντως ὅμως ἀπαλάσσει αὐτὴν τοὐλάχιστον ἀπὸ τὴν φροντίδα τῆς διατροφῆς τοῦ νόθου τέκνου.

Σωφρονιστικὸν σύστημα. Γυναικεῖαι φυλακαί.

Καὶ ἤδη ἀρχίζω τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἰσχύοντος σωφρονιστικοῦ συστήματος ἐν Ἑλλάδι.

Αἱ νέαι φυλακαὶ τοῦ Κράτους διακρίνονται α'. εἰς δικαστικὰς παρ' ἐκάστῳ Πρωτοδικεῖῳ, β'. Κεντρικὰς αἰτινες ἀναλόγως τῶν ἐργασιῶν διαιροῦνται εἰς βιομηχανικὰς καὶ ἀγροτικὰς καὶ γ'. Φυλακὰς—Σχολὰς (βιομηχανικὰς ἢ ἀγροτικὰς) δι' ἀνηλικίους καταδικνομένους κάτω τῶν 21 ἐτῶν. Αἱ δὲ γυναικεῖαι φυλακαὶ διακρίνονται μόνον εἰς τὰς προσωρινὰς ἐπαρχιακὰς φυλακὰς καὶ ἐννοοῦμεν τοιαύτας τὰ παραρτήματα τῶν ἀνδρικῶν φυλακῶν τῶν εὐρισκομένων εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ εἰς τὰ ὅποια κρατοῦνται αἱ ὑπόδικοι γυναῖκες ὡς καὶ αἱ κατάδικοι δι' ἑκτίσιον ποινῶν μέχρι δύο μηνῶν, καὶ εἰς τὰς Κεντρικὰς φυλακὰς, αἰτινες ὑπάρχουν ἐνταῦθα. Εἰς ταύτας κρατοῦνται αἱ ὑπόδικοι τῶν δικαστηρίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ αἱ κατάδικοι αἱ ἐκτίουσαι ποινὴν ἄνω τῶν δύο μηνῶν ἢ καὶ κάτω ταύτης, ἐφ' ὅσον κατεδικάσθησαν ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα δικαστηρίων. Λόγῳ τῶν ἐργασιῶν εἰς ἃς αἱ ἐν αὐταῖς κρατοῦμεναι ἀπασχολοῦνται θεωροῦνται χειροτεχνικαὶ—βιομηχανικαί.

Τὸ σύστημα τὸ διέπον τὴν διαβίωσιν τῶν ἐν ταῖς γυναικεῖαις φυλακαῖς κρατουμένων, εἶναι μικτὸν, ἢτοι ἢ ἐν κοινῷ καὶ ἐν σιγῇ ἐργασία κατὰ τὴν ἡμέραν, αἰτομικὴ δὲ ἀπομόνωσις κατὰ τὴν νύκτα.

Ἡ ἐργασία εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἢ ὀφγάνωσις τῆς ἐργασίας ἀποβλέπει ὄχι μόνον εἰς τὴν ὑγιεινὴν καὶ ἠθικὴν βελτίωσιν τῆς καταδίκου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν

ἐπαγγελματικὴν καὶ τεχνικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀπόδοσιν. Αἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐργαζόμεναι γυναῖκες ἀσχολοῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ὄφρασιν ἢ τὴν ραφὴν τῶν στολῶν τῶν κρατουμένων, εἰς τὴν κατασκευὴν ταπήτων ἀνατολικῶν δι' ἀργαλειῶν εἰδικῶν, εἰς τὴν κατασκευὴν ἀσπροροῦχων, εἰς τὸ κέντημα, τὴν πλεκτικὴν καὶ τὴν πλύσιν.

Ἡ οἰκονομικὴ ἀπόδοσις αὐτῶν ἔχει κανονισθῆ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ὥστε διὰ πᾶσαν ἐργασίαν ἐκτελουμένην παρ' αὐτῶν καὶ προσφερομένην εἴτε ὑπὸ ἰδιωτῶν, εἴτε ὑπὸ τοῦ Κράτους νὰ δικαιοῦνται εἰς τὸ ἡμῖσιον τῶν ἐργατικῶν, τοῦ ἑτέρου ἡμίσεος κατατιθέμενον εἰς ἰδιαιτέρον ταμεῖον καὶ ἀποτελοῦντος περιουσίαν τῶν φυλακῶν. Ἐναντὶ δὲ τούτου εἰς ἀνταπόδοσιν τῆς ἐργασίας τῶν καὶ οὕτως εἰπεῖν τῆς ἐκ ταύτης ἠθικῆς βελτιώσεώς των, τὸ Κράτος χορηγεῖ τὸ εὐεργέτημα τοῦ ὑπολογισμοῦ, διὰ μὲν τὰς ἐκτίουσας ποινὴν φυλακίσεως μέχρι 5 ἐτῶν, ἐκάστην ἡμέραν ἐργασίας εἰς διπλοῦν, διὰ δὲ τὰς ἐκτίουσας ποινὴν ἄνω τῶν 5 ἐτῶν ὡς καὶ διὰ τὰς ὑποτρόπους, ἐκάστην ἡμέραν εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν.

Ἡ κατάδικος χάνει τὸ εὐεργέτημα τοῦτο εἰς περιπτώσιν ἀποπέρας ἀποδράσεως, ἢ ἀποδράσεως, ὅποτε καὶ τὰ ἀναλογοῦντα εἰς αὐτὴν ἡμερομίσθια κατατίθενται ὑπὲρ τοῦ εἰδικοῦ Ταμεῖου, τὸ ὅποιον προηγουμένως ἀνεφέραμεν.

Ἡ μερὶς ἡ ἀναλογοῦσα εἰς τὰς κρατουμένας, κατατίθεται εἰς τὴν Τράπεζαν, ἐπ' ὀνόματι ἐκάστης καὶ ἀποτελεῖ ἰδίαν αὐτῆς περιουσίαν, τὴν ὁποῖαν δικαιούται νὰ λάβῃ μετὰ τὴν ἐκ τῶν φυλακῶν ἔξοδόν της.

Εἰς τὰς φυλακὰς αὐτὰς λειτουργεῖ σχολεῖον ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν διδασκαλίσσης, ὅπου διδάσκεται ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις, ὑπὸ δὲ τοῦ ἱερέως τῆς ἐν τῇ φυλακῇ ἐκκλησίας, γίνεται καὶ ἐρμηνεῖα τῶν διαφόρων Εὐαγγελίων μετὰ ὁμιλιῶν νοητικῶν.

Τὸ κτίριον τῆς φυλακῆς, δωρεὰ τοῦ Τσάρου Νικολάου, ἐκτίσθη τὸ 1888 καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς βασιλίσσης Ὀλγας.

Ἡ ἴδρσις τῆς φυλακῆς ταύτης, πλείστας ὄσας ὀφείλειας παρέσχε ἐν Ἑλλάδι, καθόσον, ὡς ἐμφαίνονται ἐκ τῶν ἀνωτέρω, αἱ γυναῖκες μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκτίσεως τῆς ποινῆς των, ἀφ' ἐνὸς εὐρίσκουν ἀρκετὸν χρηματικὸν ποσὸν ἵνα ἀντεπεξέλθουν εἰς τὰς πρώτας τῶν ἀνάγκας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀποκοῦν καὶ εἰδικότητα τινά, ἣτις εἰς τὸν μετέπειτα βίον των δύναται νὰ τοὺς φανῇ ὀφελίμος. Τὰς τοιαύτας εἰδικότητας ἐκμεταλλεύεται πρὸς ὄφελος τῶν ἀποφυλακισομένων ὁ σύνδεσμος προστασίας ἀνηλικίων καὶ κρατουμένων γυναικῶν.

Ἐν τέλει συγκρίνοντες τὴν γυναικεῖαν ἐγκληματικότητα μετὰ τὴν ἀνδρικήν, καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι αὕτη ἀναλογεῖ πρὸς 3 % καίτοι κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν ἀπεδείχθη ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν εἶναι ἀνώτερος τῶν ἀνδρῶν κατὰ 100 χιλιάδας καὶ πλέον.